# ประกาศกรมศุลกากร

ที่ ๗/๒๕๖๒

เรื่อง การใช้งานระบบติดตามทางศุลกากร (Tracking System) ภายใต้เทคโนโลยี ระบบกุญแจอิเล็กทรอนิกส์ (e-Lock System)

---

กรมศุลกากรได้พัฒนาระบบติดตามทางศุลกากรภายใต้เทคโนโลยีระบบกุญแจอิเล็กทรอนิกส์ (e-Lock System) เพื่อเป็นเครื่องมือ ในการกำกับดูแล ตรวจสอบ และติดตามการขนส่งของที่อยู่ภายใต้การควบคุมของศุลกากร อันเป็นการป้องกันการลักลอบ หลีกเลี่ยง ซึ่งค่าภาษีอากรของรัฐ

เพื่อให้เกิดดุลยภาพของภารกิจในความรับผิดชอบของกรมศุลกากร ระหว่างการอำนวยความสะดวกทางการค้าและการควบคุมทางศุลกากร กรมศุลกากรจึงได้พัฒนาระบบติดตามทางศุลกากร (Tracking System) ภายใต้เทคโนโลยีระบบกุญแจอิเล็กทรอนิกส์ (e-Lock System) เพื่อเป็นเครื่องมือในการกำกับ ดูแล ตรวจสอบและติดตามการขนส่งของ โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘๖ มาตรา ๑๐๒ มาตรา ๑๐๔ มาตรา ๑๑๘ มาตรา ๑๒๒ มาตรา ๑๒๓ มาตรา ๑๕๖ มาตรา ๑๕๙ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐ อธิบดีกรมศุลกากรจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้

“ระบบกุญแจอิเล็กทรอนิกส์ (e-Lock System)” หมายความว่า ระบบเทคโนโลยีที่กรมศุลกากรใช้เพื่อควบคุมและติดตามการขนส่งของที่อยู่ภายใต้การควบคุมของศุลกากรจากสถานีต้นทางไปยังสถานีปลายทาง โดยใช้เทคโนโลยีการระบุตำแหน่งทางภูมิศาสตร์และเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างศูนย์ควบคุมกับสถานีผ่านเครือข่ายระบบสื่อสาร

“กุญแจอิเล็กทรอนิกส์ (e-Lock)” หมายความว่า อุปกรณ์ใด ๆ ที่กรมศุลกากรจัดหาเพื่อควบคุมและติดตามการขนส่งของที่อยู่ในอารักขาของศุลกากร โดยผนึกหรือปลดด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์

“สถานี” หมายความว่า สำนัก สำนักงานศุลกากร หรือด่านศุลกากร ที่ติดตั้งระบบกุญแจอิเล็กทรอนิกส์ (e-Lock) ประกอบด้วยสถานีที่เป็นต้นทางและสถานีที่เป็นปลายทาง

“ศูนย์ควบคุม” หมายความว่า ส่วนเทคโนโลยีการควบคุมทางศุลกากร ศูนย์ประมวลข้อมูลการข่าวทางศุลกากร (Customs Intelligence Center : CIC)

“ผู้ประกอบการ” หมายความว่า ผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออก ผู้ขนส่ง หรือผู้นำของผ่านแดน

ข้อ ๒ การใช้งานระบบกุญแจอิเล็กทรอนิกส์ (e-Lock System) นั้น พนักงานศุลกากรประจำสถานีจะเป็นผู้พิจารณาคัดเลือกตู้คอนเทนเนอร์สินค้าหรือยานพาหนะที่จะใช้กุญแจอิเล็กทรอนิกส์ (e-Lock) เพื่อควบคุมการขนส่งของ โดยใช้หลักการบริหารความเสี่ยงในการพิจารณา ผู้ประกอบการจะต้องแจ้งชื่อ นามสกุล และเบอร์โทรศัพท์ ให้แก่สถานีนั้น ๆ เพื่อบันทึกข้อมูลสำหรับการติดต่อระหว่างสถานีและผู้ประกอบการ

ข้อ ๓ ในกรณีที่ผู้ประกอบการมีความประสงค์จะขนส่งของตามเส้นทางอื่นที่ยังไม่มีในระบบกุญแจอิเล็กทรอนิกส์ (e-Lock System) ให้แจ้งเส้นทางดังกล่าว แก่สถานีต้นทางก่อนทุกครั้ง

ข้อ ๔ ให้ผู้ประกอบการนำตู้คอนเทนเนอร์สินค้าหรือยานพาหนะ ไปตรวจสอบด้วยเครื่องเอกซเรย์ก่อนการติดตั้งกุญแจอิเล็กทรอนิกส์ (e-Lock) ทุกครั้ง

ข้อ ๕ การติดตั้งกุญแจอิเล็กทรอนิกส์ (e-Lock) ต้องดำเนินการติดตั้งโดยพนักงานศุลกากรที่ได้รับมอบหมาย ณ สถานีต้นทาง เมื่อได้ติดตั้งกุญแจอิเล็กทรอนิกส์ (e-Lock) เรียบร้อยและได้รับอนุญาตจากสถานีต้นทางแล้ว ผู้ประกอบการจึงสามารถเคลื่อนย้ายตู้คอนเทนเนอร์สินค้าหรือยานพาหนะไปยังสถานีปลายทาง

ข้อ ๖ ในระหว่างการขนส่งของ ให้ผู้ประกอบการขนส่งของตามเส้นทางที่ได้ระบุไว้ในใบขนสินค้า หากออกนอกเส้นทางหรือใช้เวลาในการขนส่งนานกว่าปกติ สถานีต้นทางหรือสถานีปลายทางอาจติดต่อไปยังผู้ประกอบการเพื่อสอบถามเพิ่มเติมถึงเหตุดังกล่าว

ข้อ ๗ กรณีเกิดอุบัติเหตุหรือเหตุสุดวิสัยอย่างใด ๆ ทำให้จำเป็นต้องเปลี่ยนยานพาหนะหรือภาชนะที่บรรจุสินค้าระหว่างการขนส่ง ให้ผู้ประกอบการแจ้งความต่อพนักงานสอบสวนเพื่อเป็นหลักฐานและแจ้งสถานีต้นทางเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ข้อ ๘ เมื่อถึงสถานีปลายทาง ให้ผู้ประกอบการนำตู้คอนเทนเนอร์สินค้าหรือยานพาหนะไปทำการตรวจสอบด้วยเครื่องเอกซเรย์เพื่อนำภาพที่ได้จากการเอกซเรย์มาเปรียบเทียบกับภาพที่อยู่ในระบบกุญแจอิเล็กทรอนิกส์ (e-Lock System) หรือภาพที่มากับกุญแจอิเล็กทรอนิกส์ (e-Lock)

พนักงานศุลกากรประจำสถานีปลายทาง อาจเปิดตรวจทางกายภาพได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ระบบกุญแจอิเล็กทรอนิกส์ (e-Lock System) แจ้งเตือนว่ามีการปลดกุญแจอิเล็กทรอนิกส์ (e-Lock) ระหว่างการขนส่งของโดยไม่ได้รับอนุญาต

(๒) กุญแจอิเล็กทรอนิกส์ (e-Lock) ไม่เคลื่อนที่เป็นระยะเวลาเกินกว่า ๓๐ นาที

(๓) ภาพที่ได้จากการเอกซเรย์ ณ สถานีปลายทางไม่ตรงกับภาพที่ได้จากการเอกซเรย์ ณ สถานีต้นทาง

(๔) เหตุอื่น ๆ ในทำนองเดียวกันกับ (๑) (๒) หรือ (๓)

ข้อ ๙ ผู้ประกอบการต้องใช้ความระมัดระวังและรักษากุญแจอิเล็กทรอนิกส์ (e-Lock) นั้นเหมือนเช่นวิญญูชนพึงรักษาทรัพย์สินของตน ทั้งนี้ หากเกิดความเสียหายอย่างหนึ่งอย่างใดเกี่ยวกับกุญแจอิเล็กทรอนิกส์ (e-Lock) โดยเป็นความผิดของผู้ประกอบการ ผู้ประกอบการต้องชดใช้ค่าเสียหาย

ข้อ ๑๐ การใช้งานกุญแจอิเล็กทรอนิกส์ (e-Lock) เป็นการดำเนินการเพื่อให้เกิดดุลยภาพระหว่างการอำนวยความสะดวกด้านการขนส่งและการควบคุมทางศุลกากร ผู้ประกอบการต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่กำหนด ข้อห้ามหรือข้อจำกัดสำหรับการขนส่งรวมถึงประกาศที่ออกตามความในกฎหมายดังกล่าวด้วย

ในกรณีที่มีการประกาศใช้กฎหมายอื่น ๆ เกี่ยวกับข้อห้ามหรือข้อจำกัดสำหรับการนำผ่านเพิ่มเติมขึ้นมาในภายหลังประกาศฉบับนี้ ผู้ประกอบการต้องปฏิบัติตามกฎหมายนั้น ๆ ด้วย

ข้อ ๑๑ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๒
กฤษฎา จีนะวิจารณะ
อธิบดีกรมศุลกากร